

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 3/18
Λουξεμβούργο, 16 Ιανουαρίου 2018

Απόφαση στην υπόθεση T-747/15
EDF κατά Επιτροπής

Το Γενικό Δικαστήριο της ΕΕ επικυρώνει την απόφαση της Επιτροπής που υποχρεώνει τη Γαλλία να ανακτήσει 1,37 δισεκατομμύρια ευρώ στο πλαίσιο κρατικής ενίσχυσης που χορηγήθηκε στην EDF

Η Electricité de France (EDF) παράγει, μεταφέρει και διανέμει ηλεκτρική ενέργεια, μεταξύ άλλων, στη γαλλική επικράτεια. Κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, ήταν δημόσια επιχείρηση η οποία ανήκε εξ ολοκλήρου στο Γαλλικό Δημόσιο. Στο πλαίσιο της απελευθέρωσης της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας¹, η Γαλλία τροποποίησε τη νομοθεσία της το 1997, προκειμένου να διευκρινίσει το περιουσιακό καθεστώς της EDF, να αναμορφώσει τον ισολογισμό της και να αυξήσει το κεφάλαιό της.

Στις 16 Δεκεμβρίου 2003, η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση² με την οποία διαπίστωσε ότι το Γαλλικό Δημόσιο, στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας αναμόρφωσης του ισολογισμού και αύξησης του κεφαλαίου της EDF, παραιτήθηκε από φορολογική απαίτηση εκτιμώμενου ποσού 888,89 εκατομμυρίων ευρώ, η οποία αντιστοιχούσε στον φόρο εταιριών τον οποίο όφειλε η EDF. Η Επιτροπή εκτίμησε ότι η παραίτηση αυτή είχε ως αποτέλεσμα την ενίσχυση της ανταγωνιστικής θέσης της EDF έναντι των ανταγωνιστών της και αποτελούσε κρατική ενίσχυση ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά. Η Επιτροπή υπολόγισε το συνολικό ποσό της ενίσχυσης που όφειλε να επιστρέψει η EDF, συμπεριλαμβανομένων των τόκων, σε 1,217 δισεκατομμύρια ευρώ. Η EDF επέστρεψε το ποσό αυτό στο Γαλλικό Δημόσιο.

Η EDF, υποστηριζόμενη από τη Γαλλία, προσέφυγε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ζητώντας την εν μέρει ακύρωση της απόφασης αυτής. Με την απόφασή του της 15ης Δεκεμβρίου 2009³, που επικυρώθηκε με απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Ιουνίου 2012⁴, το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε την απόφαση της Επιτροπής, κρίνοντας ότι η τελευταία δεν είχε δικαίωμα να αρνηθεί, λόγω της φορολογικής φύσης του ληφθέντος μέτρου, να εξετάσει αν το Γαλλικό Δημόσιο είχε ενεργήσει ως «ιδιώτης επενδυτής σε οικονομία της αγοράς». Βάσει του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή εξετάζεται αν η συμμετοχή ή παρέμβαση του Δημοσίου στο κεφάλαιο της επωφελούμενης επιχείρησης επιδιώκει οικονομικό σκοπό τον οποίο θα μπορούσε επίσης να επιδιώκει ιδιώτης επενδυτής και, άρα, γίνεται από το Δημόσιο με τον ίδιο τρόπο που θα την πραγματοποιούσε ιδιώτης επιχειρηματίας.

Κατόπιν των αποφάσεων του Γενικού Δικαστηρίου και του Δικαστηρίου, η Επιτροπή εξέδωσε νέα απόφαση στις 22 Ιουλίου 2015⁵. Η Επιτροπή, θεωρώντας ότι το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή δεν

¹ Οδηγία 96/92/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ 1997, L 27, σ. 20).

² Απόφαση C(2003) 4637 τελικό της Επιτροπής, της 16ης Δεκεμβρίου 2003, για τις κρατικές ενισχύσεις που χορήγησε η Γαλλία στην EDF και στον τομέα των επιχειρήσεων ηλεκτρισμού και αερίου υπό τη μορφή της μη καταβολής, το 1997, φόρου εταιριών επί μέρους των προβλέψεων που είχαν δημιουργηθεί για την ανανέωση του δικτύου μεταφοράς υψηλής τάσης («RAG») (Κρατική ενίσχυση n° C 68/2002, N 504/2003 και C 25/2003 – Γαλλία).

³ Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 15ης Δεκεμβρίου 2009, EDF κατά Επιτροπής ([T-156/04](#)) (βλ. επίσης AT αριθ. [111/09](#) στα αγγλικά).

⁴ Απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Ιουνίου 2012, EDF κατά Επιτροπής ([C-124/10 P](#)) (βλ. επίσης AT αριθ. [70/12](#)).

⁵ Απόφαση (ΕΕ) 2016/154 της Επιτροπής, της 22ας Ιουλίου 2015, σχετικά με την κρατική ενίσχυση SA.13869 (C 68/2002) (πρώην NN 80/2002) – Κεφαλαιοποίηση των λογιστικών προβλέψεων που δημιουργήθηκαν με

ήταν εφαρμοστέο εν προκειμένω, κήρυξε εκ νέου το μέτρο ενίσχυσης ασυμβίβαστο με την εσωτερική αγορά και απαίτησε την ανάκτηση της ενίσχυσης αυτής, πλέον τόκων. Το ποσό της ενίσχυσης, που ορίστηκε σε 1,37 δισεκατομμύρια ευρώ περίπου, επεστράφη στη Γαλλία στις 13 Οκτωβρίου 2015. Διαφωνώντας με τη νέα αυτή απόφαση, η EDF, υποστηριζόμενη από τη Γαλλία, προσέφυγε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου με αίτημα την ακύρωση της απόφασης.

Με την απόφαση που εξέδωσε σήμερα, **το Γενικό Δικαστήριο επικυρώνει την απόφαση της Επιτροπής της 22ας Ιουλίου 2015 και, κατά συνέπεια, την υποχρέωση της Γαλλίας να ανακτήσει το ανερχόμενο σε περίπου 1,37 δισεκατομμύρια ευρώ ποσό.**

Το Γενικό Δικαστήριο εξετάζει, κατ' ουσίαν, κατά πόσον η Επιτροπή ορθώς κατέληξε, με τη νέα απόφαση που εξέδωσε στις 22 Ιουλίου 2015, στο συμπέρασμα ότι δεν ήταν εφαρμοστέο το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή. Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει κατ' αρχάς, βάσει της απόφασης που εξέδωσε το 2009 και της απόφασης που εξέδωσε το Δικαστήριο το 2012, ότι πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ του ρόλου του Δημοσίου ως μετόχου επιχείρησης, αφενός, και του ρόλου του Δημοσίου όταν ενεργεί ως φορέας δημόσιας εξουσίας, αφετέρου, και ότι η δυνατότητα εφαρμογής του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή εξαρτάται εν τέλει από το αν το Δημόσιο χορηγεί οικονομικό πλεονέκτημα σε επιχείρηση που του ανήκει, με την ιδιότητά του ως μέτοχος και όχι με την ιδιότητά του ως φορέας δημόσιας εξουσίας. Το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει επίσης ότι ούτε το ίδιο, με την απόφαση που εξέδωσε το 2009, ούτε το Δικαστήριο, με την απόφαση που εξέδωσε το 2012, προδίκασαν τη δυνατότητα εφαρμογής του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή, αφήνοντας με τον τρόπο αυτό στην Επιτροπή τη φροντίδα να καθορίσει κατά πόσον ήταν εφαρμοστέο το εν λόγω κριτήριο.

Το Γενικό Δικαστήριο εξετάζει ακολούθως το επιχείρημα της EDF, η οποία υποστηρίζει ότι, δεδομένου ότι το επίμαχο μέτρο είναι μέτρο ανακεφαλαιοποίησης, το Γαλλικό Δημόσιο ενήργησε με την ιδιότητα του μετόχου, επιδιώκοντας με τον τρόπο αυτό έναν επενδυτικό σκοπό εκ φύσεως συγκρίσιμο με αυτόν ενός ιδιώτη επενδυτή, πράγμα που θα έπρεπε να οδηγήσει την Επιτροπή να κηρύξει το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή εφαρμοστέο. Το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει το επιχείρημα αυτό, με το σκεπτικό ότι **το επίδικο μέτρο δεν αποτελεί, αντίθετα προς όσα υποστηρίζει η EDF, μέτρο ανακεφαλαιοποίησης της επιχείρησης αυτής, αλλά παραίτηση από την είσπραξη φόρου κατά την αναταξινόμηση των δικαιωμάτων του εκχωρούμενου ως χορηγήσεων κεφαλαίων.**

Το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει επίσης το επιχείρημα της EDF, σύμφωνα με το οποίο εσφαλμένα η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή δεν μπορεί να εφαρμοστεί διότι το Γαλλικό Δημόσιο ενήργησε τόσο υπό την ιδιότητα του φορέα δημόσιας εξουσίας όσο και υπό την ιδιότητα του μετόχου. Το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι εναπόκειται στο Γαλλικό Δημόσιο να αποδείξει πέραν αμφισβήτησης και βάσει αντικειμενικών και επαληθεύσιμων στοιχείων ότι το εφαρμοσθέν μέτρο ήταν συναρτημένο με την ιδιότητά του ως μετόχου, από δε τα στοιχεία αυτά έπρεπε να προκύπτει σαφώς ότι είχε αποφασίσει, πριν από τη χορήγηση του πλεονεκτήματος ή ταυτόχρονα με αυτή, να πραγματοποιήσει επένδυση στην EDF. Κατά το Γενικό Δικαστήριο, **η Επιτροπή προέβη σε εκτίμηση του συνόλου των στοιχείων που έθεσαν στη διάθεσή της η EDF και η Γαλλία προκειμένου να καθορίσει κατά πόσον το επίδικο μέτρο ήταν συναρτημένο με την ιδιότητα του Γαλλικού Δημοσίου ως μετόχου ή με την ιδιότητά του ως φορέα δημόσιας εξουσίας και, συνεπώς, δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο.** Ορθώς επίσης η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα έγγραφα που προσκόμισαν η EDF και το Γαλλικό Δημόσιο δεν μαρτυρούν τη διενέργεια χωριστής και αυτοτελούς ανάλυσης των εκτιμήσεων του Δημοσίου υπό την ιδιότητά του ως μετόχου ούτε αποδεικνύουν ότι οι εκτιμήσεις που συνδέονται με τον φόρο δεν συμπλέκονται με εκείνες που συνδέονται με το οικονομικό όφελος του Δημοσίου.

Το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά επίσης ότι, όπως υποστήριξε η Επιτροπή, **τα διάφορα έγγραφα που προσκόμισαν η EDF και το Γαλλικό Δημόσιο δεν αποτελούν ούτε περιλαμβάνουν οικονομικές αξιολογήσεις δυνάμενες να συγκριθούν με αυτές που θα πραγματοποιούσε**

φοροαπαλλαγή για την ανανέωση του δικτύου μεταφοράς υψηλής τάσης την οποία έθεσε σε εφαρμογή η Γαλλία υπέρ της EDF (EE 2016, L 34, σ. 152).

ιδιώτης επενδυτής πριν προβεί σε εφαρμογή του επίδικου μέτρου προκειμένου να προσδιορίσει τη μελλοντική αποδοτικότητά του. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, κρίνοντας ότι μια τέτοια έλλειψη μελετών, αναφορών ή ειδικών αναλύσεων καθιστούσε δυσχερές να απομονωθούν, μεταξύ των πληροφοριών που διαβιβάστηκαν από το Γαλλικό Δημόσιο ή την EDF, οι συνέπειες της προβαλλομένης επενδύσεως.

Το Γενικό Δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι **ορθώς η Επιτροπή έκρινε ότι δεν μπορεί να εφαρμοστεί το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή, δεδομένου ότι ούτε η EDF ούτε η Γαλλία προέβησαν στοιχεία δυνάμενα να αποδείξουν πέραν αμφισβήτησης ότι το Γαλλικό Δημόσιο είχε αποφασίσει, πριν τη χορήγηση του επίμαχου πλεονεκτήματος ή ταυτόχρονα με αυτή, να πραγματοποιήσει επένδυση στην EDF και είχε εκτιμήσει, όπως θα είχε πράξει ιδιώτης επενδυτής, την αποδοτικότητα της επενδύσεως που θα συνιστούσε η χορήγηση ενός τέτοιου πλεονεκτήματος στην EDF.**

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Κατά της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου μπορεί να ασκηθεί αναίρεση, περιοριζόμενη σε νομικά ζητήματα, ενώπιον του Δικαστηρίου, εντός δύο μηνών από της κοινοποίησώς της.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή ακυρώσεως αποσκοπεί στην ακύρωση πράξεων των οργάνων της Ένωσης που αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη, τα όργανα της Ένωσης και οι ιδιώτες μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου. Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, η πράξη ακυρώνεται. Το καθού όργανο της Ένωσης οφείλει να καλύψει το ενδεχόμενο κενό δικαίου που δημιουργεί η ακύρωση της πράξεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Γενικό Δικαστήριο

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106